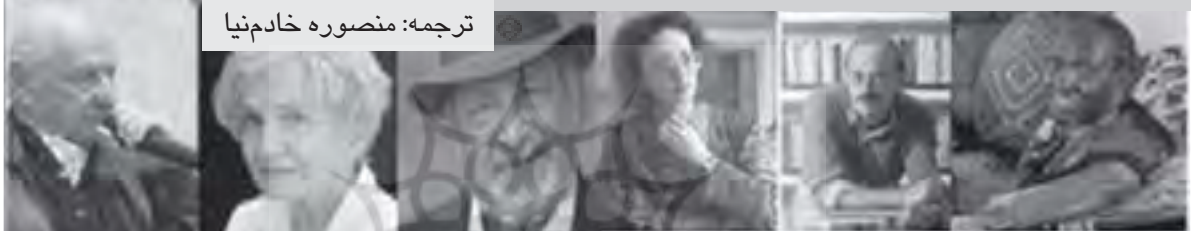

"من بوکر" اعتباری برای داستان نو

ترجمه: منصوره خادم‌نیا

کدام می‌توانستند دو رمان ارائه کنند که زمان چاپ آن بین اول اکتبر ۲۰۰۸ تا سی‌ام سپتامبر ۲۰۰۹ باشد. به علاوه هر کدام از کتاب‌های نویسنده گانی که قبلاً موفق به کسب جایزه من بوکر شده‌اند و همچنین نویسنده گانی که طی پنج سال گذشته در فهرست نهایی نامزد جایزه بوده‌اند نیز حق شرکت داشتند.

در فهرست نهایی جایزه من بوکر ۲۰۰۹، که روز هشتم سپتامبر اعلام شد، نام‌های شش نویسنده، شامل: ای اس بیات، جی ام کوئتری، آدام فولدرز، هیلاری مانتل، سیمون ماور و سارا واترز به چشم می‌خورد. این جایزه که مهم‌ترین جایزه ادبی انگلیسی‌زبانان است، چهار دهه است که برجسته‌ترین رمان جدید سال را معرفی و از آن قدردانی کرده و موجب بیشتر خوانده شدن آن شده است.

لیست نهایی این جایزه که امسال چهل و یکمین دوره خود را می‌گذراند، روز هشتم سپتامبر توسط سرپرست هیات داوران جایزه در یک کنفرانس خبری که در دفتر مرکزی گروه من برگزار شد، اعلام گردید. این شش کتاب که از میان سیزده کتاب فهرست نخستین انتخاب شده‌اند عبارتند از: "کتاب بچه‌ها" اثر ای اس بیات، "تابستان" اثر جی ام کوئتری، "هزارتوی پرشتاب" نوشته آدام فولدرز، "تالار گرگ" اثر هیلاری مانتل و "غریبه کوچک" به نویسنده گی سارا واترز. در اظهارات سرپرست هیات داوران آمده است: بسیار خوشحالیم که فهرست نهایی اعلام شده‌ی امسال چنین پرمایه است. آن چنان یکپارچه و بی نقص که قطعاً انتخاب برنده برای ما "بسیار دشوار خواهد بود. روایت‌هایی تکان دهنده، خلاقیتی عظیم، نظمی شاعرانه و فراست و تزیینی به وفور در این آثار به چشم می‌خورد. اینان شش نویسنده در اوج سبک خود هستند. ما تاکنون از خواندن آثارشان لذت فراوانی برده‌ایم و قبل از این که برای برنده جایزه تصمیم بگیریم این اعتقاد و اطمینان ما به این کتاب‌ها است که باعث می‌شود دوباره مشتاق به خواندن این آثار باشیم."

"من بوکر" که به اختصار به عنوان "جایزه بوکر" هم شناخته می‌شود، جایزه‌ای است ادبی برای داستان که هر سال به بهترین رمان بدیع از یک نویسنده‌ی انگلیسی‌زبان که ملیت کشورهای مشترک المنافع بریتانیا، ایرلند یا زیمبابوه را دارد اعطا می‌شود. موفقیت در کسب جایزه بوکر عموماً به معنای شهرت جهانی و موفقیت است و به همین دلیل این جایزه اهمیت بسزایی در صنعت و تجارت کتاب دارد. همچنین قرار گرفتن در لیست اولیه یا فهرست نهایی جایزه و یا نامزد دریافت جایزه شدن، امتیازی بزرگ برای نویسنده گان به است.

ابتدا، در سال ۱۹۶۸ این جایزه برای پشتیبانی مالی شرکت "بوکر مک کانل" به این نام شناخته شد و در عرف از آن به عنوان "جایزه بوکر" یا به تنهایی "بوکر" یاد می‌شود. در سال ۲۰۰۲ که مدیریت جایزه به گروه تجاری "من" به عنوان سرمایه‌گذار اصلی آن واگذار شد، این گروه تصمیم به ابقاء قسمت بوکر در نام جایزه گرفت. مبلغ مقرر جایزه در آغاز بیست و یک هزار پوند بود و به دنبال پشتیبانی مالی گروه "من"، به پنجاه هزار پوند افزایش یافت.

روند گزینش، برنده این جایزه، با تشکیل یک کمیته مشاوره آغاز می‌شود. این کمیته شامل یک نویسنده، دو ناشر، یک کارگزار ادبی، یک کتابدار و یک رئیس جلسه است که به وسیله موسسه جایزه بوکر منصوب می‌شود. سپس این کمیته مشاوره اعضای هیات داوران را که هر سال تغییر می‌کند، انتخاب می‌کند. البته به ندرت ممکن است پیش بیاید که یک داور از دوره‌های قبل نیز دوباره انتخاب شود. هیات داوران از میان منتقدان برجسته ادبی، نویسنده گان، دانشگاهیان و شخصیت‌های برجسته‌ی اجتماعی انتخاب می‌شوند. اعلام برنده جایزه معمولاً در اوایل اکتبر و طی مراسمی است که در گیلد هال لندن برگزار می‌شود.

برای شرکت در جایزه من بوکر ۲۰۰۹، ناشران بریتانیایی هر

جی ام کوئتزی در صورت موفقیت برای کسب جایزه این دوره، اولین نویسنده‌ای خواهد بود که برای سومین بار این مقام را کسب خواهد کرد. این نویسنده اهل افریقای جنوبی، یک بار در ۱۹۸۳ با رمان "رسوایی" بار دیگر در ۱۹۹۹ با "زندگی و زمانه مایکل ک" موفق به کسب این جایزه شده است. ای اس بیات که رمان او با نام "مایملک" در ۱۹۹۰ برنده جایزه بوکر شد، برای دومین بار است که برای کسب جایزه رقابت می‌کند. رمان هیلاری منتل با نام "بالا تر از سیاهی" در ۲۰۰۵ به فهرست اولیه دریافت جایزه راه یافت و هم او و هم بیات هر دو جزو داوران جایزه نیز بوده‌اند. سارا واترز نیز دو بار به فهرست نهایی جایزه راه یافته است. یک بار در ۲۰۰۲ و بار دیگر در ۲۰۰۶ برای رمانی با نام "نگهبان شب" جوان ترین نویسنده این فهرست آدم فولدز، ۳۴ ساله است و سایمن ماور نیز برای هشتمین رمان خود "اتاق شیشه‌ای" در فهرست نهایی بوکر قرار می‌گیرد. برنده جایزه ۲۰۰۹ بوکر سه‌شنبه ۶ اکتبر در مراسم شام گیلد هال لندن اعلام خواهد شد و این مراسم از طریق شبکه تلویزیونی بی‌بی‌سی، رادیو و روی خط اینترنت پخش خواهد شد. نویسنده برنده پنجاه هزار پوند به عنوان جایزه دریافت خواهد کرد، به اضافه این که فروش بالای اثرش و شهرت جهانی نیز در انتظار اوست. به هر کدام از نویسندگان اعلام شده در لیست نهایی نیز دو هزار و پانصد پوند به اضافه نسخه‌ای از کتاب خودشان با یک طراحی ویژه و صحافی نفیس اهدا خواهد شد.

کتاب بچه‌ها

"ای اس بیات"، در سطح بین‌المللی به عنوان یک رمان نویس، نویسنده داستان کوتاه و منتقد ادبی شناخته شده است. او متولد ۲۴ آگوست ۱۹۳۶ است. ای اس بیات در ۱۹۹۰ با رمان "مایملک" عنوان برنده بوکر را کسب کرد. از جمله کتاب‌های دیگر او چهارگانه "باکره در بوستان"، "طراحی طبیعت بی‌جان"، "برج بابل" و "زن نجواگر". او تحصیلات خود را در یورک، کالج نیوهام و کمبریج گذرانده و در شعبه‌ی مرکزی مدرسه هنرهای زیبا تدریس کرده است. قبل از آن که نویسنده‌گی را به صورت تمام وقت دنبال کند، مدتی نیز به عنوان استاد ارشد انگلیسی در دانشگاه لندن تدریس می‌کرده است. رمان "کتاب بچه‌ها"ی او، نامزد جایزه بوکر، درباره نویسنده زن مشهوری با نام اولیو ولوود است که بچه‌هایش مرتب دور و بر او جمع می‌شوند و سوال‌های مختلفی می‌پرسند. او برای هر کدام از بچه‌ها کتاب اختصاصی جداگانه‌ای می‌نویسد، هر کدام را با رنگ مختلفی جلد می‌کند و در قفسه‌ای جداگانه می‌گذارد. آن‌ها در خانه بی‌در و پیکرشان به بازی در دنیایی داستانی مشغولند. اما زنده‌گی آن‌ها، اقوام توانگرشان و همچنین دوستانشان مملو از رمز و راز است. هر خانواده برای خود اسراری دارد. دنیا برای آن‌ها پر از نوید به نظر می‌رسد اما آرامششان با اختلافات سیاسی متزلزل

می‌شود؛ با مباحثه‌های فابین‌ها درباره طبقه اجتماعی و عشق آزاد و با عقاید آرمان‌گرایانه آنارشیست‌های روسیه و آلمان. پسرها علیه والدین و نقشه‌هایی که برای آینده بچه‌هایشان دارند، یاغی می‌شوند و دخترها رویای آینده مستقل، پزشک شدن یا مبارزه برای حق رای در سر می‌پرورانند.

برای نوبت سوم

"جی ام کوئتزی"، متولد ۹ فوریه ۱۹۴۰ در افریقای جنوبی است. از کارهای اومی توان به این‌ها اشاره کرد: "در انتظار بربرها"، "زنده‌گی و زمانه مایکل ک"، "کودکی"، "جوانی"، "رسوایی" و "دفتر خاطرات یک سال بد". او اولین نویسنده‌ای است که دو بار موفق به کسب جایزه بوکر شده و نوبل ادبیات سال سال ۲۰۰۳ را نیز در کارنامه خود دارد. رمان "تابستان" او که نامزد جایزه بوکر است درباره یک زنده‌گی نامه نویس انگلیسی است که سرگرم کار بر روی یک کتاب درباره نویسنده‌ای تازه در گذشته به نام جان کوئتزی است. او در نظر دارد روی سومین دهه زنده‌گی کوئتزی تمرکز کند. سال‌هایی که نویسنده در کلبه‌ای قدیمی در حومه شهر با پدرش که همسر خود را از دست داده، زنده‌گی می‌کند. از نظر زنده‌گی نامه نویس، این دوره، دوره تثبیت کوئتزی به عنوان یک نویسنده است. او که هیچ‌گاه کوئتزی را ملاقات نکرده است با کسانی که برای نویسنده مهم بوده‌اند مصاحبه می‌کند. از جمله آن‌هاست زنی متاهل است که نویسنده با او رابطه عاشقانه داشته است، دخترعموی مورد علاقه‌اش مارگوت و یک رقاص برزیلی که او به دخترش درس انگلیسی می‌داده. از خلال اظهارات این اشخاص، تصویری از شخصیت کوئتزی جوان نمایان می‌شود؛ فردی ناخوشایند، اهل کتاب و کسی که استعداد کمی در برقراری ارتباط با دیگران دارد. در میان خانواده به او به چشم یک بیگانه نگاه می‌شود؛ مانند کسی که از زاد و رودش فرار کرده باشد و حالا متنه و نادم، بازگشته است. اصرارش بر انجام دادن کارها به صورت دستی، موها و ریش‌های بلندش و این شایعه که او شعر می‌گوید، باعث تشدید سوءظن به او در افریقای جنوبی آن زمان می‌شود. "تابستان"، سه‌گانه خاطرات داستانی جی ام کوئتزی را که با "کودکی" و "جوانی" آغاز شده بود، تکمیل می‌کند.

با هزار توی پرشتاب

"آدام فولدز"، متولد ۸ اکتبر ۱۹۷۴ است و در جنوب لندن زنده‌گی می‌کند. فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد "نویسنده‌گی خلاق" از دانشگاه انجیلای لندن است و اشعار او تاکنون در شماری از مجلات مختلف به چاپ رسیده است. اولین رمان او "حقیقت این روزگار غریب" در سال ۲۰۰۷ منتشر شده است. نامزد جایزه بوکر او رمانی با نام "هزارتوی پرشتاب" است و بر اساس رویدادهایی

، اهل رشوه دادن است، جذاب و قلدر است و کسی است که در دست‌کاری وقایع و افراد و استفاده از آن‌ها مهارتی بالا و فوق‌العاده ظریف دارد. آن‌جا که پای منافع خودش در میان باشد بسیار ستمگر است و به همان اندازه که جاه‌طلب است در عرصه سیاست نیز اندیشه‌های بلندپروازانه‌ای دارد. برنامه‌های اصلاحی او تحت کنترل مجلسی منفعت‌طلب و پادشاهی است که خلق بی‌ثباتش میان عشقی پر حرارت و خشمی سبعانه در نوسان است.

جهان در خانه شیشه‌ای

"سایمن ماور"، در ۱۸ سپتامبر ۱۹۸۴ در انگلستان به دنیا آمد و دوران کودکی خود را همان‌جا، در قبرس و جزیره مالت سپری کرد. او هم اکنون به همراه همسر و دو فرزندش در ایتالیا زنده‌گی می‌کند و در مدرسه‌ای انگلیسی در رم به تدریس مشغول است. او هفت رمان دیگر هم نوشته که از آن جمله‌اند: "کوتوله مندل"، "انجیل یهودا" و "پاییز"، کتابی که برای او جایزه بورد من را به ارمغان آورد. رمان "اتاق شیشه‌ای" او اکنون نامزد جایزه من بوکر ۲۰۰۹ است:

بر فراز تپه‌ای در چکسلواکی، خانه‌ای شگفت‌انگیز از پولاد و شیشه و سنگ سلیمان می‌درخشد که ویژه‌ی یک زوج جوان با نام‌های ویکتور و لایزل ساخته شده است. زوجی که یکی یهودی است و یکی تابع مذهبی غیر از آن. ولی به نظر می‌رسد که شرافت و درستکاری درخشان سال‌های ۱۹۳۰، که به نظر می‌رسد اتاق شیشه‌ای منحصر به فرد نماد آن است، با تجمع ابرهای طوفان‌زای جنگ جهانی دوم به سرعت از جلا می‌افتد. چک‌ها خانه را از دست می‌دهند و آن عمارت به تملک نازی‌ها و سپس روس‌ها در می‌آید و دست آخر دوباره به چکسلواکی‌ها بازمی‌گردد. دست آخر، تالو بی‌نقص اتاق شیشه‌ای دوباره خانواده را به جایی بازمی‌گرداند که داستان آن‌ها از آن‌جا آغاز شده بود.

غریبه کوچک

"سارا واترز"، متولد ۲۱ جولای ۱۹۶۶ در ولز است. او تاکنون نامزد و برنده چندین جایزه متعدد ادبی بوده است. همچنین تاکنون دو بار به فهرست نهایی جایزه من بوکر راه یافته است. یک بار در سال ۲۰۰۲ و بار دیگر با رمان "نگهبان شب" در سال ۲۰۰۶. رمان "غریبه کوچک" او امسال جزو شش نامزد جایزه من بوکر ۲۰۰۹ است:

هنگامی که دکتر فارادی با عجله به خانه‌ای قدیمی موسوم به "صد دالان" خوانده می‌شود، هم کنج‌کاو است و هم حس دل‌تنگی غریبی دارد. بیشتر از سی سال پیش او به واسطه مادرش که زمانی به عنوان پیشخدمت در آن خانه کار می‌کرد، آن‌جا را دیده است. در عالم بچه‌گی، به شدت تحت تأثیر شکوه و عظمت خانه و خانواده "آیروز" قرار می‌گیرد. اما بعدها در یکی از روزهای ۱۹۴۷، دکتر فارادی در مواجهه‌ای دوباره با عمارت متوجه می‌شود که چیزهای زیادی در آن‌جا تغییر کرده و آن خانه مجلل و باشکوه رو به زوال است. این رویداد، آغاز دوستی دکتر فارادی است با باقیمانده خاندان آیرز که عبارتند از یک بیوه، پیردختر او کارولاین و پسری به نام "رودریک" که وارث آن ملک است.

همچنان که تابستان داغ جای خود را به زمستان تاریک و دلگیر می‌دهد، رابطه‌ی به وجود آمده، به واسطه مسائلی از قبیل محو شدن تدریجی انزجار دکتر فارادی از تضاد طبقاتی، علاقمندی روزافزون او به کارولاین، و اتفاقات عجیب و غریب و مهیجی که در خانه اتفاق می‌افتد، پیچیده می‌شود.

واقعی نوشته می‌شود که حدود سال ۱۸۴۰ در جنگل "ایپینگ" در حومه لندن اتفاق می‌افتد. موضوع اصلی هزارتوی پرشتاب، دوران حبس شاعر بزرگ طبیعت، "جان کلیر" است. کلیر در پی سال‌ها کشاکش و ستیزه با اعتیادش به الکل و در نتیجه‌ی بی‌اعتنایی منتقدان و افسرده‌گی شدیدی که دامن‌گیرش می‌شود، خود را در یک آسایشگاه روانی می‌یابد؛ موسسه‌ای که بر اساس اصولی تجددگرایانه که بعدها آن قوانین با نام "حرفه درمانی" شناخته می‌شوند، اداره می‌شود. هم‌زمان شاعر جوان دیگری با نام "آلفرد تیسون" جوان، به آن حوالی می‌آید و درگیر زنده‌گی و نقشه‌های مصیبت‌بار صاحب آسایشگاه می‌شود. این شخص، انسانی است مجذوب‌کننده، عجیب و غریب و خاص به نام دکتر متیو آن. برای کلیر که تحت تأثیر آزادی و نشاط حاصل از طبیعت بزرگ شده، در حبس بودن سبب سقوط سرگیجه‌آور است که از سلسله رویدادهایی توهم‌زا و جنون‌آمیز آغاز شده و سرانجام تا فروپاشی هویت و دیوانه‌گی کامل او به پیش می‌رود.

تالار گرگ

"هیلاری مانتل"، متولد ۶ جولای ۱۹۵۲ در انگلستان است. پس از تحصیل در رشته حقوق به عنوان یک مددکار اجتماعی مشغول به کار شد. پس از آن پنج سال در بوتسوانا و چهار سال در عربستان سعودی زنده‌گی کرد و اواسط دهه هشتاد به بریتانیا بازگشت. رمان‌های او عبارتند از: "هشت ماه در خیابان غزه" ۱۹۸۸، "تغییر جو" ۱۹۹۴، "جان دادن: یک سرگذشت نامه" ۲۰۰۳، "یادگیری تکلم: داستان‌های کوتاه" ۲۰۰۳. رمان "بالاتر از سیاهی" (۲۰۰۵) او به فهرست نهایی جایزه بوکر کشورهای مشترک‌المنافع و جایزه اورنج راه یافت. همچنین در همان سال موفق به کسب جایزه CBE شد. رمان "تالار گرگ" او نیز امسال به فهرست نهایی جایزه بوکر راه یافته است:

هنری هشتم بر تخت سلطنت نشسته است اما هیچ وارثی ندارد. کاردینال ولزی، مشاور اعظم او، مسئولیت دارد تا راه را برای طلاق شاه که پاپ از موافقت با آن سر باز می‌زند، هموار کند. در این فضای بدگمانی و حس نیاز است که توماس کرامول وارد می‌شود. در آغاز به عنوان دفتردار ولزی و بعدتر به عنوان جانشین او. کرامول فردی است تماما نوآور؛ پسر آهنگری بی‌رحم است، نبوغ سیاسی دارد